

Облік і оподаткування

УДК 657:004.9:005.591.6

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19138613>

Облік цифрових активів у системі управління інноваційним розвитком підприємства

Нестеренко Оксана Олександрівна

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління та
адміністрування, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5980-3253>

Прийнято: 02.03.2026 | Опубліковано: 20.03.2026

Анотація: Метою статті є вирішення методологічної проблеми достовірного відображення нематеріальних активів цифрової природи у фінансовій звітності підприємств через розробку класифікаційного підходу до систематизації таких об'єктів обліку та конкретизацію критеріїв капіталізації витрат на їх створення відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності в контексті управління інноваційним розвитком.

Методи. Методологічну основу дослідження становить комплексне застосування методів систематизації для розробки багатокритеріальної класифікації; компаративного аналізу для виявлення особливостей облікового відображення різних типологічних груп; структурно-логічного моделювання для побудови схеми ідентифікації моменту переходу між стадіями створення; узагальнення для формулювання методичних рекомендацій щодо визнання та оцінки об'єктів дослідження.

Результати. Розроблено авторську класифікацію цифрових активів, що базується на розмежуванні двох функціональних категорій: активів-результатів

як безпосереднього продукту інноваційної діяльності, що підлягають капіталізації при виконанні встановлених умов, та активів-ресурсів як інструментарію для генерування інновацій, облікове відображення яких здійснюється відповідно до специфіки їх використання. Запропонована типологія включає деталізацію за характером відтворюваності, можливістю масштабування, методами вартісної оцінки та етапами життєвого циклу, що забезпечує диференційований підхід до визнання та подальшого обліку. Конкретизовано критерії технологічної здійсненності для алгоритмів штучного інтелекту через досягнення порогового рівня точності моделі, для баз даних через завершення проєктування структури та налагодження механізмів пошуку, для програмного забезпечення через успішне тестування функціоналу та документування інтерфейсів. Розроблена структурно-логічна схема розмежування фаз дослідження та розробки враховує специфічні індикатори для кожної категорії та забезпечує об'єктивізацію управлінських рішень щодо моменту початку капіталізації витрат.

Висновки. Сформований методичний інструментарій усуває невизначеність у питаннях визнання та оцінки нематеріальних активів цифрової природи, створює теоретичну основу для організації їх обліку на інноваційно активних підприємствах та підвищує достовірність інформації про інтелектуальний капітал у фінансовій звітності.

Ключові слова: інноваційний розвиток, нематеріальні активи, бухгалтерський облік, капіталізація витрат, алгоритми штучного інтелекту, бази даних, міжнародні стандарти фінансової звітності, інтелектуальний капітал, інноваційно активні підприємства.

**Accounting for digital assets in the enterprise innovation development
management system**

Oksana Nesterenko

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Management and
Administration, V.N. Karazin Kharkiv National University,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5980-3253>

Abstract: The purpose of the article is to solve the methodological problem of reliable reflection of intangible assets of a digital nature in the financial statements of enterprises through the development of a classification approach to the systematisation of such accounting objects and the specification of criteria for capitalising the costs of their creation in accordance with the requirements of international financial reporting standards in the context of innovation development management.

Methods. The methodological basis of the study is the comprehensive application of systematisation methods to develop a multi-criteria classification; comparative analysis to identify the features of accounting for different typological groups; structural-logical modelling to construct a scheme for identifying the moment of transition between stages of creation; generalisation to formulate methodological recommendations for the recognition and measurement of research objects.

Results. An author's classification has been developed based on the distinction between two functional categories: assets-results as a direct product of innovative activity, subject to capitalisation when certain conditions are met, and assets-resources as tools for generating innovations, the accounting reflection of which is carried out in accordance with the specifics of their use. The proposed typology includes details on the nature of reproducibility, scalability, valuation methods, and life cycle stages, which provides a differentiated approach to recognition and subsequent accounting. The criteria for technological feasibility are specified for artificial intelligence

algorithms through the achievement of a threshold level of model accuracy, for databases through the completion of structure design and debugging of search mechanisms, and for software through successful testing of functionality and documentation of interfaces. The developed structural-logical scheme for distinguishing between research and development phases takes into account specific indicators for each category and ensures the objectification of management decisions regarding the timing of capitalisation of costs.

Conclusions. The developed methodological toolkit eliminates uncertainty in the recognition and measurement of intangible assets of a digital nature, creates a theoretical basis for their accounting in innovation-active enterprises, and increases the reliability of information about intellectual capital in financial statements.

Keywords: innovative development, intangible assets, accounting, capitalisation of expenses, artificial intelligence algorithms, databases, international financial reporting standards, intellectual capital, innovation-active enterprises.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація економіки супроводжується стрімким зростанням обсягів інвестицій у нематеріальні активи цифрової природи: за даними Ocean Tomo, частка нематеріальних активів у ринковій капіталізації компаній індексу S&P 500 зросла з 17% у 1975 році до 92% у 2025 році, при цьому значну частку становлять саме цифрові активи – алгоритми штучного інтелекту, бази даних, програмне забезпечення, криптовалюти та невзаємозамінні токени [1]. Проте традиційні системи бухгалтерського обліку, побудовані на консервативних принципах визнання активів за МСБО 38 «Нематеріальні активи», не забезпечують адекватного відображення економічної сутності та вартості цифрових інновацій у фінансовій звітності, що призводить до систематичного заниження інтелектуального капіталу підприємств та інформаційної асиметрії між менеджментом і зацікавленими сторонами.

Особливої актуальності проблема набуває в контексті управління інноваційним розвитком, оскільки цифрові активи є одночасно результатом інноваційної діяльності та критичним ресурсом для реалізації нових інноваційних проєктів, формуючи специфічний механізм мультиплікативного створення вартості через реінвестування інтелектуального капіталу. Відсутність методологічної визначеності щодо класифікації, визнання та оцінки цифрових активів (зокрема, криптовалют, NFT, AI-алгоритмів) у системі МСФЗ та національних стандартах обліку ускладнює прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо портфеля інноваційних проєктів, оцінки їх ефективності та розкриття інформації про створення вартості в звітності. Вирішення цієї проблеми є критично важливим як для наукового завдання розвитку теорії та методології обліку нематеріальних активів в умовах цифрової економіки, так і для практичного завдання забезпечення достовірності фінансової звітності підприємств з високою часткою інтелектуального капіталу та формування інформаційного базису для залучення інвестицій в інноваційний розвиток, особливо в контексті післявоєнного відновлення економіки України та курсу на цифровізацію відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика обліку цифрових активів у контексті управління інноваційним розвитком підприємств є предметом активних наукових дискусій у світовій літературі, що зумовлено стрімким зростанням ролі нематеріальних активів цифрової природи у створенні вартості сучасних компаній. Фундаментальні дослідження облікового відображення цифрових активів здійснили М. Луо та С. Ю, які проаналізували проблеми фінансової звітності для криптовалют та виявили необхідність розробки нових облікових підходів до цифрових активів [3]. Критичне дослідження вимог МСФЗ щодо звітності про криптовалюти провела З. Дарувала, виявивши значні методологічні прогалини у чинних стандартах [4]. Хабіб Н. С. досліджував облікове вимірювання цифрових активів між теорією

облікового виміру та вимогами розкриття фінансової інформації, запропонувавши концептуальні підходи до їх класифікації [5].

Питання вартісної оцінки нематеріальних активів та їх відображення у звітності досліджували О. Гжибек та Е.-М. Нічіта, які здійснили структурований огляд літератури щодо впливу нематеріальних активів на показники фінансової звітності та виявили систематичне заниження вартості інтелектуального капіталу в традиційних облікових системах [6]. Р. Ріг та У. Ваніні провели мета-аналіз добровільного розкриття інформації про інтелектуальний капітал, підтверджуючи його вплив на управлінські рішення та інвестиційну привабливість підприємств [7].

У наукових дослідженнях Д. Пастор, Й. Глова, Ф. Ліптак, В. Ковач, виявили відсутність загальновизнаної типології основних видів нематеріальних активів із відповідними рекомендованими методами їх вартісної оцінки [8]. Дослідження авторів ідентифікувало дві фундаментальні проблеми: по-перше, термінологічну невизначеність базових понять; по-друге, методологічну розпорошеність і відсутність єдиних стандартів оцінки нематеріальних активів, що актуалізує потребу в подальших наукових розвідках у цьому напрямі.

У контексті управління інноваційним розвитком важливий внесок зробили Р. Бонсак, М. Реннінгс, К. Блок, С. Брерінг, які досліджували отримання прибутку від інновацій у цифрових бізнес-екосистемах через призму контрольних точок [9]. У дослідженні І. Воробйова, Н. Василевої, Л. Сакун, Т. Білоусько та І. Чукаєвої проведено огляд практики стратегічного управління інноваційним та інвестиційним розвитком підприємств [10]. Автори акцентували увагу на ролі цифрових активів як ключового чинника забезпечення конкурентоспроможності компаній.

Інтеграцію інновацій у бізнес-процеси підприємств досліджував В. Метла, який проаналізував міжнародні практики адаптації інновацій у внутрішніх бізнес-процесах підприємств [11]. Є. Забашта досліджував теоретичні аспекти

формування сутності інноваційного підприємництва та його розвитку в умовах цифровізації [12].

Питання оцінки ефективності інноваційної діяльності розглядали І. Вербовський та О. Кисла, які запропонували комплексний підхід з врахуванням фінансових, нефінансових, соціальних, екологічних та інноваційних аспектів [13]. І. Вронський досліджував оцінку ефективності інноваційного розвитку підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу [14].

Д. Гуцол та Н. Якимова обґрунтували методику оцінювання ефективності соціального впливу як ключового інструменту управління соціальними підприємствами, що особливо актуально для інноваційних проєктів з високою часткою цифрових активів [15]. Проблематику звітності про інновації та метрик їх оцінки досліджувала Л. Тодорова [16] та С. О'Рейлі, К. Мак ан Бейрд, Л. Горман, Н. М. Бреннан, які проаналізували перспективи бухгалтерів-практиків щодо звітності малих та середніх підприємств про екологічну сталість в аспекті інноваційної діяльності [17]. П. Григор'єв та З. Атаманчук запропонували інструменти та підходи до оцінки вартості інтелектуального капіталу міжнародних компаній в умовах інноваційної економіки [18].

Незважаючи на значну кількість досліджень окремих аспектів обліку нематеріальних активів, криптовалют та управління інноваційною діяльністю, у науковій літературі відсутній системний підхід до класифікації та облікового відображення саме цифрових активів інноваційної діяльності (алгоритмів штучного інтелекту, баз даних, токенів, невзаємозамінних токенів, програмного забезпечення власної розробки) з урахуванням специфіки їх використання в управлінні інноваційним розвитком підприємства.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукової літератури виявив кілька критичних прогалин у дослідженні обліку цифрових активів у системі управління інноваційним розвитком. По-перше, відсутня комплексна класифікаційна система цифрових активів, яка б

враховувала їх подвійну роль у інноваційному процесі – як результату інноваційної діяльності (створені підприємством AI-алгоритми, бази даних, програмне забезпечення) та як інструменту реалізації інновацій (придбані або ліцензовані цифрові рішення). Існуючі дослідження розглядають цифрові активи переважно як об'єкт фінансових операцій (криптовалюти) або як загальну категорію нематеріальних активів, не диференціюючи їх за роллю в інноваційному циклі та не враховуючи специфіку визнання витрат на їх створення.

По-друге, не розроблені методичні підходи до розмежування етапів досліджень та розробок під час створення цифрових інноваційних активів, що ускладнює визначення моменту капіталізації витрат. На відміну від традиційних НДДКР, де розробка матеріального продукту чітко відокремлена від досліджень, у випадку з AI-алгоритмами або базами даних межа між дослідницькою фазою (тестування моделей, збір даних) та розробкою (створення робочого продукту) є розмитою. Наявні облікові стандарти не надають конкретних критеріїв для визначення технологічної здійсненності цифрових інновацій, що призводить до різних облікових практик та несумісності звітної інформації.

Причиною недостатнього дослідження цих аспектів є, по-перше, стрімка еволюція цифрових технологій, яка випереджає розвиток облікової методології – нові типи цифрових активів (NFT, AI-моделі) з'являються швидше, ніж формуються облікові підходи до їх відображення. По-друге, міждисциплінарний характер проблеми, що потребує поєднання знань з бухгалтерського обліку, інформаційних технологій та інноваційного менеджменту. По-третє, відсутність регуляторних напрацювань – на сьогодні не розроблено методичних рекомендацій щодо обліку цифрових активів, а міжнародні стандарти не оновлювалися з моменту появи нових типів цифрових активів.

Вирішення виявлених прогалин є критично важливим для забезпечення інформаційної прозорості інноваційної діяльності підприємств та достовірності звітних даних про інтелектуальний капітал. Для підприємств України це

особливо актуально в контексті післявоєнного відновлення економіки та необхідності залучення інвестицій в інноваційні проєкти на основі достовірної облікової інформації про цифрові активи.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є вирішення методологічної проблеми достовірного відображення нематеріальних активів цифрової природи у фінансовій звітності підприємств через розробку класифікаційного підходу до систематизації таких об'єктів обліку та конкретизацію критеріїв капіталізації витрат на їх створення відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності в контексті управління інноваційним розвитком.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- систематизувати типи цифрових активів інноваційної діяльності за роллю в інноваційному процесі та розробити їх класифікацію для цілей бухгалтерського обліку;
- обґрунтувати критерії розмежування етапів досліджень та розробок під час створення цифрових активів для визначення моменту капіталізації витрат відповідно до МСБО 38.

Вирішення поставлених завдань дозволить сформувати методологічний базис для організації обліку цифрових активів на підприємствах, забезпечить достовірність облікової інформації про інтелектуальний капітал та створить інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Систематизація цифрових активів для цілей бухгалтерського обліку потребує врахування їх специфічної ролі в інноваційному процесі підприємства. В сучасній науковій літературі існує кілька підходів до класифікації цифрових активів, кожен з яких акцентує увагу на різних аспектах їх облікового відображення. Н. Хабіб запропонував класифікацію цифрових активів за критеріями облікового вимірювання, виділяючи активи з визначеною ринковою вартістю (криптовалюти, токени) та

активи без активного ринку (AI-алгоритми, бази даних власної розробки), що потребують застосування різних методів оцінки [6]. Проте цей підхід зосереджений переважно на оцінці вже створених активів і не враховує специфіку їх ролі в інноваційному процесі.

М. Луо та С. Ю розробили класифікацію цифрових активів за їх економічною природою, розмежовуючи фінансові цифрові активи (криптовалюти як засіб платежу або інвестицій) та нефінансові цифрові активи (програмне забезпечення, бази даних як операційні активи) [3]. Однак ця класифікація не диференціює цифрові активи за їх роллю як результату інноваційної діяльності або як інструменту для створення інновацій.

Д. Пастор, Й. Глова, Ф. Ліптак, В. Ковач у своєму дослідженні виявили відсутність загальновизнаної типології нематеріальних активів та запропонували їх класифікацію за методами вартісної оцінки, виділяючи активи, що оцінюються витратним методом (внутрішньо створені), дохідним методом (приносять ідентифіковані грошові потоки) та ринковим методом (мають аналоги на ринку) [9]. Проте автори зазначили термінологічну невизначеність базових понять та методологічну розпорошеність підходів до класифікації, що актуалізує потребу в розробці комплексної класифікації саме для цифрових активів інноваційної діяльності.

Аналіз наведених підходів свідчить, що жоден з них не враховує комплексно специфіку цифрових активів у системі управління інноваційним розвитком підприємства, зокрема їх подвійну роль як результату та ресурсу інноваційної діяльності, різні стадії життєвого циклу інновації та можливості масштабування. Тому на основі критичного аналізу існуючих класифікацій, практики діяльності інноваційно активних підприємств та вимог МСБО 38 «Нематеріальні активи» розроблено комплексну класифікацію цифрових активів за кількома ознаками (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація цифрових активів інноваційної діяльності
для цілей бухгалтерського обліку

Типи цифрових активів	Характеристика	Облікова кваліфікація за МСФЗ
1. За роллю в інноваційному процесі		
Цифрові активи-результати	AI-алгоритми власної розробки, бази даних, програмне забезпечення, створені підприємством	МСБО 38 (НМА власної розробки)
Цифрові активи-ресурси	Придбані ліцензії на ПЗ, доступ до баз даних, хмарні сервіси	МСБО 38 (придбані НМА) або витрати періоду
Цифрові активи-інструменти	Токени, NFT, що забезпечують права на використання інших активів	МСФЗ 9 (фінансові інструменти) або МСБО 38
2. За способом отримання		
Створені власними силами	Розроблені силами R&D підрозділів підприємства	Капіталізація на етапі розробки
Придбані	Куплені у інших суб'єктів господарювання	Визнання за собівартістю придбання
Отримані за ліцензією	Право використання без передачі права власності	Актив права користування або витрати
3. За можливістю ідентифікації		
Ідентифіковані	Окремі AI-моделі, конкретні бази даних, окремі програмні продукти	МСБО 38 (НМА)
Неідентифіковані	Внутрішньо створений гудвіл від цифровізації процесів	Не визнаються як актив
4. За правовим захистом		
Юридично захищені	Програмне забезпечення з авторськими правами, патенти на алгоритми	МСБО 38 (НМА)
Юридично незахищені	Ноу-хау, бізнес-процеси, методології	НМА при дотриманні критеріїв контролю
5. За терміном використання		
З визначеним терміном	ПЗ з терміном ліцензії, бази даних з періодом актуальності	Амортизуються протягом терміну
З невизначеним терміном	AI-алгоритми без обмеження терміну використання	Не амортизуються, тестуються на знецінення
6. За можливістю масштабування		
Масштабовані	Хмарні рішення, SaaS-продукти	Обліковуються з урахуванням ефекту масштабу
Немасштабовані	Унікальні рішення для конкретного інноваційного проекту	Обліковуються за традиційною схемою
7. За стадією життєвого циклу інновації		
Стадія дослідження	Експериментальні моделі, тестові версії	Витрати періоду (не капіталізуються)
Стадія розробки	Функціональні прототипи з доведеною здійсненністю	Капіталізуються як НМА в процесі створення
Стадія впровадження	Завершені та введені в експлуатацію цифрові рішення	Завершені НМА (амортизуються)
Стадія модернізації	Вдосконалення існуючих цифрових активів	Капіталізація при покращенні характеристик

Джерело: розроблено автором

Запропонована класифікація дозволяє диференціювати підходи до визнання, оцінки та подальшого обліку різних типів цифрових активів залежно від їх ролі в створенні інноваційної вартості. Ключовою особливістю є виділення цифрових активів-результатів, які є безпосереднім продуктом інноваційної діяльності та підлягають капіталізації при дотриманні критеріїв МСБО 38, та цифрових активів-ресурсів, які є інструментом для створення інновацій та можуть обліковуватися як витрати поточного періоду (наприклад, підписки на хмарні сервіси).

Одним із найбільш проблемних аспектів обліку цифрових інноваційних активів є визначення моменту переходу від стадії досліджень (витрати якої списуються на витрати періоду) до стадії розробки (витрати якої підлягають капіталізації). МСБО 38 встановлює загальні критерії, проте для цифрових активів потрібна їх конкретизація. А. Шинкаренко та В. Костенко у своєму дослідженні інформаційного забезпечення та облікового відображення інноваційної діяльності підприємства запропонували підхід до визначення критеріїв капіталізації витрат на інноваційні розробки, який базується на досягненні контрольних точок проєкту та підтвердженні технічної можливості завершення створення нематеріального активу [21]. Проте запропоновані критерії мають загальний характер і не конкретизують специфіку саме цифрових активів, зокрема AI-алгоритмів, баз даних та програмного забезпечення, де межа між експериментуванням та створенням робочого продукту є менш чіткою порівняно з традиційними НДДКР, а контрольні точки можуть мати специфічні кількісні показники (наприклад, точність моделі машинного навчання).

З урахуванням обмежень існуючих підходів та на основі аналізу життєвого циклу створення AI-алгоритмів, баз даних та програмного забезпечення розроблено систему конкретизованих критеріїв розмежування етапів для різних типів цифрових активів (рис. 1).

Рис. 1. Структурно-логічна схема розмежування етапів досліджень та розробок під час створення цифрових інноваційних активів

Джерело: розроблено автором

Ключовим елементом запропонованої схеми є конкретизація критеріїв технологічної здійсненності для різних типів цифрових активів. Зокрема, для

алгоритмів штучного інтелекту критичним показником переходу від досліджень до розробки є досягнення цільової точності моделі 70% і вище.

Цей поріг базується на емпіричних даних про мінімальний рівень точності, за якого AI-рішення генерують економічну цінність у реальних умовах експлуатації. Досягнення порогового значення дає доказ технічної здійсненності, дозволяє прогнозувати майбутні економічні вигоди та обґрунтовує капіталізацію подальших витрат на оптимізацію, масштабування та інтеграцію моделі у виробничі процеси.

Для баз даних ключовим індикатором є завершення проєктування логічної та фізичної структури і початок наповнення верифікованими даними. Цей момент означає, що підприємство визначило остаточну архітектуру рішення, розробило схему індексів, налагодило механізми резервного копіювання та встановило правила валідації даних. База даних набуває ознак ідентифікованого активу з визначеними технічними характеристиками, що можна оцінити з точки зору здатності генерувати майбутні економічні вигоди через інформаційну підтримку бізнес-процесів.

Для програмного забезпечення критерієм розмежування є завершення написання коду базового функціоналу та перехід до систематичного тестування на відповідність технічним специфікаціям. Систематичне тестування передбачає комплексну верифікацію відповідності програми технічному завданню через модульні тести, інтеграційні тести, тести продуктивності та безпеки. Це фіксує момент трансформації ідеї у конкретний програмний продукт з визначеними характеристиками та передбачуваною функціональністю.

Висновки. Проведене дослідження методичних підходів до обліку цифрових активів у системі управління інноваційним розвитком підприємства дозволило систематизувати типологію цифрових активів інноваційної діяльності на основі розробленої класифікації, що враховує їх подвійну роль у інноваційному процесі. Запропонований підхід розмежовує цифрові активи-результати, які є безпосереднім продуктом інноваційної діяльності та підлягають

капіталізації при дотриманні відповідних критеріїв, та цифрові активи-ресурси, які використовуються як інструментарій для створення інновацій. Така диференціація усуває методологічну невизначеність щодо визнання та оцінки різних типів цифрових активів, забезпечуючи коректне відображення інтелектуального капіталу підприємства у фінансовій звітності.

Конкретизовано критерії розмежування етапів досліджень та розробок для основних типів цифрових інноваційних активів, зокрема алгоритмів штучного інтелекту, баз даних та програмного забезпечення. Розроблена структурно-логічна схема визначення моменту переходу від фази досліджень до фази розробки базується на специфічних індикаторах технологічної здійсненності для кожного типу активів. Це дозволяє об'єктивізувати управлінські рішення щодо капіталізації витрат на створення цифрових активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності. Розроблений методичний інструментарій формує теоретичну основу для організації обліку цифрових активів на інноваційно активних підприємствах, підвищує достовірність інформації про нематеріальні активи цифрової природи та створює передумови для обґрунтованого прийняття управлінських рішень в умовах цифрової трансформації економіки.

Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка підходів до облікового відображення знецінення цифрових активів в умовах стрімкого технологічного старіння та зміни ринкових умов, що вимагає адаптації існуючих методик тестування на знецінення до специфіки цифрових інновацій. Доцільним також вбачається дослідження методів інтеграції обліку цифрових активів із системою нефінансової звітності відповідно до вимог директив Європейського Союзу щодо корпоративної звітності про сталість.

Список використаних джерел

1. Ocean Tomo. Intangible Asset Market Value Study. *Ocean Tomo LLC*. 2021. URL: <https://oceantomo.com/intangible-asset-market-value-study/>

2. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні Закон України від 15 липня 2021 року № 1667-IX. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>
3. Luo M., Yu S. Financial reporting for cryptocurrency. *Review of Accounting Studies*. 2024. Vol. 29. P. 1707–1740. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11142-022-09741-w>
4. Daruwala Z. Critical Investigation on the IFRS Reporting Requirements of Cryptocurrencies. *International Journal of Financial Accountability, Economics, Management, and Auditing*. 2024. Vol. 6(4). P. 704–724. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13826684>
5. Habib N. S. Accounting for Digital Assets Between Accounting Measurement Theory and Financial Disclosure Requirements. *International Journal of Finance & Banking Studies*. 2025. Vol. 14(4). P. 8–18. DOI: <https://doi.org/10.20525/ijfbs.v14i4.4547>
6. Grzybek O., Nichita E.-M. Value-relevance of intangibles: a structured literature review. *Research Handbook on Financial Accounting*. 2024. P. 185–205.
7. Rieg R., Vanini U. Value relevance of voluntary intellectual capital disclosure: a meta-analysis. *Review of Management Science*. 2023. Vol. 17. P. 2587–2631. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11846-023-00630-3>
8. Pastor D., Glova J., Lipták F., Kováč V. Intangibles and methods for their valuation in financial terms: Literature review. *Intangible Capital*. 2017. Vol. 13(2). P. 387–410. DOI: <https://doi.org/10.3926/ic.752>
9. Bohnsack R., Rennings M., Block C., Bröring S. Profiting from innovation when digital business ecosystems emerge: A control point perspective. *Research Policy*. 2024. Vol. 53. Iss. 3. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.respol.2024.104961>
10. Vorobiov I., Vasylieva N., Sakun L., Bilousko T., Chukaieva I. Strategic Oversight of Enterprise Innovation and Investment Growth: A Narrative Review. *Premier Journal of Science*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.70389/PJS.100113>

11. Метла В. О. Міжнародні практики адаптації інновацій у внутрішніх бізнес-процесах підприємств. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-25>
12. Забашта Є. Ю. Теоретичні аспекти формування сутності інноваційного підприємництва та його розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/3797/3718/>
13. Вербовський І., Кисла О. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства (організації). *Адаптивне управління теорія і практика Серія Економіка*. 2024. Вип. 19(38). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-19\(38\)-24](https://doi.org/10.33296/2707-0654-19(38)-24)
14. Вронський І. М. Оцінка ефективності інноваційного розвитку підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу. *Економіка і управління*. 2024. Вип. 3. С. 121–128. DOI: <https://doi.org/10.36919/2312-7872.3.2024.121>
15. Гуцол Д. С., Якімова Н. Оцінювання ефективності соціального впливу як ключового інструменту управління соціальними підприємствами. *Empirio*. 2025. Т. 2. № 1. С. 102–115. DOI: <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.1.102-115>
16. Todorova L. Innovation Metrics A Critical Review. *Economies*. 2024. Vol. 12. P. 327. DOI: <https://doi.org/10.3390/economies12120327>
17. O'Reilly S., Mac an Bhaird C., Gorman L., Brennan N. M. Accounting practitioners' perspectives on small- and medium-sized enterprises' environmental sustainability reporting. *Journal of Applied Accounting Research*. 2024. Vol. 26. № 6. P. 26–46. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAAR-08-2023-0250>
18. Григор'єв П., Атаманчук З. Інструменти та підходи до оцінки вартості інтелектуального капіталу міжнародних компаній в умовах інноваційної економіки. *Економіка і організація управління*. 2025. Вип. 3. С. 27–35. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.3.3>

19. Шинкаренко А. В., Костенко В. Г. Інформаційне забезпечення та облікове відображення інноваційної діяльності підприємства. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 67–81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-46>